

Renten kan gaa noget ned, saa at den kommer til at staa i et rimeligt Forhold til den Tilstand, der i økonomisk Henseende hersker her i Landet, og jeg har det Skøn, at dette Forslag vil medvirke dertil. Vi maa dog gøre noget for at lette de faste Ejendommens, særlig Landejendommens Byrder i en Tid som denne, og jeg kan ikke se rettere, end at dette Forslag kan være medvirkende dertil.

Skønt det er et Forhold, som ligger udenfor, hvad vi raade over her, kan jeg ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa en Opfattelse, jeg nærer, nemlig den, at det vilde være ganske hensigtsmæssigt, om Sparekasserne her i Landet forenede sig om at nedsætte deres Ind- og Ublaansrente f. Eks. til $3\frac{1}{2}$ pCt., saaledes som det er antydet i det her foreliggende Lovforslag. Jeg vilde anse det for betænkeligt for en enkelt Sparekasse at emancipere sig og træffe Bestemmelser i en saadan Retning, idet det kunde medføre den Fare, at den mistede sine Midler, der uddrogtes deraf, og selv om det kun var for en kortere Tid, anbragtes paa andre Steder. Kunde der derimod ubvilke sig en Bevægelse her i Landet, der bragte Sparekasserne til efter den størst mulige Maalestof at nedsætte deres Rente, da vilde jeg ikke se nogen Fare derved, tværtimod en Fordel under de økonomiske Tilstande, hvori vi befinde os. Jeg ser meget vel, at hvad der kan bringe Gavn til den ene Side, ogsaa kan skade til den anden Side, skade dem, der have de smaa Kapitaler, som ere anbragte i Sparekasser; men naar det ene Lem lider, maa de andre ofte finde sig i at lide med, og jeg kan ikke se andet end, at denne Ulempe opvejes af det, som kan vindes til den anden Side ved, at vi kunde komme til en saadan almindelig Rentenedgang over hele Linien. Jeg tror, at det i dette Øjeblik vilde være af Betydning for at lette de økonomiske Vanskeligheder lidt, der ere trykkende for mange Mennesker. Jeg agter derfor at stemme for Lovforslaget.

Berntsen: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts Afd. Valgfreds (Alberti) udtalte angaaende det Endringsforslag, jeg har stillet i Forening med den ærede Ordfører, at det i og for sig kun udtrykker den Tanke, der oprindeligt har været Forslagsstillernes Mening. Men det ærede Medlem, som har en stor Fristelse til at sige en lille Vittighed, gjorde sig derefter lystig over, at Endringsforslagets Vedtagelse vilde medføre den Omkæmpling, at man i Fremtiden vilde komme til at gaa paa „to Rentefødder“. Det er jo ikke noget nyt; det ærede Medlem, der er Jurist, maa jo vide, at de to Fødder

sender man meget godt og har kendt i lang Tid. Da Loven af 6te April 1855 blev vedtaget, blev der jo ogsaa indført Bestemmelser, hvorved Forholdene fremtidig ordnedes forskelligt fra, hvad de havde været i Fortiden. Og ved de Rentelove, der have været forhandlede her i Rigsdagen, har man jo truffet Bestemmelser om Fremtiden, men Fortiden har man ladet blive ved det bestaaende, saa det er i og for sig ikke noget saa ualmindeligt; de to Rentefødder har man kendt før i Dag, men kan det mere det ærede Medlem at gøre sig lystig derover, saa for mig siger, det har ingen Indflydelse paa selve Sagen. Naar det ærede Medlem dernæst purgte, hvor han skulde blive af med sit Endringsforslag, det Forslag, han her paa nu har gentaget ved Sagens tredje Behandling, og som gaar ud paa, at Renten skal nedsættes af de Statsmidler, der ere ublaante eller fremtidig ublaanes, saa vil jeg sige, at for mig staa det saaledes, at her maa man gøre det første Skridt: ved den almindelige Lovgivning at nedsætte den legale Rentefod, saa bliver det Rigsdagens Sag i Fremtiden — det er jo et rent finansielt Spørgsmaal — at overveje, i hvilken Udstrækning man kan nedsætte Rentefoden for de af Staten idlaante Midler. Det er i det hele taget en højst aparte Interesse, det ærede Medlem og hans Venner vise Spørgsmaalet om en lavere Rentefod; det ærede Medlem og hans Meningsfæller her i Salen have hver Gang dette Emne har foreligget til Forhandling efter min Mening gjort, hvad der stode i deres Magt for at forhindre, at vi kom til en Rentenedsættelse her i Landet. Den Gang vi behandlede Spørgsmaalet om Statslaansloven, søgte det ærede Medlem at knytte til denne Lov saadanne Bestemmelser, som, hvis de vare vedtagne her i Tinget, sikkert vilde have beredt Loven Vanskeligheder, og vi havde næppe faaet nævnte Lov vedtaget i denne Samling. Man søgte ind i Statslaansloven at blande et i og for sig uvedkommende Spørgsmaal, der burde afgøres senere, og som havde sin rette Plads paa en særlig Lov. Den samme Fremgangsmaade anvende de Herrer nu her, hvor der er Tale om at nedsætte den legale Rentefod. De knytte til Forslaget Bestemmelser, der efter min Mening ikke høre hjemme paa denne Lov, men maa afgøres af Lovgivningsmagten i Fremtiden, naar man først har faaet den almindelige Rentefod nedsat. Jeg anbefaler derfor, at man stemmer mod det ærede Medlems Endringsforslag ligesom ved anden Behandling, og vedtager Loven saaledes, som jeg og mine Meningsfæller foreslaa den affattet. Det bliver da Lovgivningsmagtens Sag i Fremtiden at afgøre,